

החביתה של אלפונסו

אלישע בר-מאיר

קרבתני את עיני אל המסך לפני שחשתי את העלייה המהירה בדופק. תיק תיק הדיק הדם זורם ומתערבל במעלה עורקי התרדמה ומציף את אונות המוח. המסר מסרב לעבור מעצבי הראייה ולשקוע בקליפה העורפית. מה זה האי-מייל הזה, זגוגיות המשקפיים עכורות, אולי ראייה כפולה. מסר קצר, רק חמש מילים, באותיות גדולות, פונט טיימס ניו רומן, גודל כל אות 16 בצבע כחול כהה, "לה טוא פיליה סיקיאמה אנג'לה".

החמרמורת מתופפת בתופי טם טם, ערבוב טפשי ומיותר של מרגריטה עם הג'יימסון הדפוק הזה אתמול בערב, במסיבה לכבוד ההעלאה בדרגה. שמונה שנים בספריה אחת, קטלוג של ארבעים אלף ספרים, מגדירי הצמחים בפניה הרחוקה, פירנדלו הכי קרוב, היד המושטת נוגעת בו מיד. המבצע האינסופי של הכנסת המחשב, שדרוג ההתחברות לאינטרנט לפני ארבע שנים, יצירת הרשומות הדיגיטליות המקוונות, הקרדיט על הקמת הספריה האקדמית הווירטואלית הראשונה, כל זה שוויון רק דרגה חמש פלוס? חגיגה של נאומים יבשושיים הוא אירגון, הודיע שהכל נעשה לכבודי. בדומיה בלעתי את זווית החיוך קמוץ השפתיים של מנהל הספריה: "ועכשיו מחיאות כפיים לכבוד הספרן המצטיין שלנו", הוא אמר. בן זונה הלבפשטם יום אחד גם הוא יהיה וירטואלי.

ישבתי בחשכת הליל על מגדל השמירה הצופה על הכפר החשוך הסמוך למנזר. נביחות הכלבים, ריח העשן מהטאבון הרחוק, גללי העיזים, שרידי עצי הזית צופים נכלמים אל הר הורדוס. מהשמיים נפל עלי חודש המילואים. כמה ייחלתי, כמה רציתי להתכרבל באפודה של דממה, לציית להוראות, להישמע לפקודות בהכנעה, לאפשר לתאים האפורים להפנים את הידיעה, לחשוב על כל התרחישים, לנתח את האפשרויות, לכלכל בתבונה את הצעד הבא. אל מול ההרים האדומים, עם החביתות של אלפונסו, בשקדנות אעביר את הפלנלית בקנה קדימה, אחורה, קדימה, אחורה, רחוק מהלבפשטם ומהשעמום הזה של הספרייה. מאתמול יש לי בת, יש לי ילדה, הבמבינה הזאת היא שלי, אנג'לה קוראים לה. מה איכפת לי מהמ"פ, בבוקר מסדר דגל שק, בערב מסדר עליית משמר, שמאל, ימין, שמאל, ימין, יש לי מלאכית קטנה ומתוקה כולה שלי.

בחשיכה שמעתי תן מיילל, אולי ילד קטן מתייפח. נצנוצי האורות כגחליליות במרחבים, איך לא הבנתי את מה שלימים ידעתי. מתי זה היה, האם זה קרה, מי זה היה שפסע אותו יום בין הכבסים התלויים מעל חצאי מרפסות בין צמחי הבר והקוצים מתחת לקורות הברזל המזדקרות לשמיים כאצבעות מאשימות. שרידים דוממים של מלחמה, פלרמו לא התאוששה ולא שיקמה דבר.

בין הריסות הבתים צעדתי לאיטי מְסֻקֵּר את גלי האבנים עם ריח האזוב מהול בניחוח האוקיינוס המלוח. עוד צעד קטן ואני בְּמֶרְקָטוֹ, שוק הוּצ'י'רִיָה. באיבחה מכים בי החיוניות, הצבעוניות, שמחת החיים של אנשי האי הגדול המוקף ימים. חנויות היין הקטנות, ענפי שיח הפלפל האדום, מקלעות ראשי השום, הזיתים הכבושים במלח ובשמן, אגודות הארטישוקים. מאחורי הדוכן היא מחייכת אלי, הסיציליאנית השזופה, על צווארה מחרוזת של קיפודי ים.

'קוֹזָה וְאוֹלָה אָמור' היא אומרת, תכול עיניה יקום אין סוף לו, באוזני יוקדות המילים, ויואלדי ופרגולזי יחדיו חוברים בסימפוניה של צלילים: אָמור, אָמור.

היא גרה בשכונת קפאצ'י בבית הקטן מאחורי כנסיית דומִנִּיקוֹ הקדוש עם אָמה האלמנה ואחיה ולנטינו, פצעי הבגרות שלו מגולפים בזכרוני. איך אפשר לנצח מלחמה בשישה ימים הוא שאל. בשישה ימים אפשר גם להפסיד, אמרתי. תפוזונים של אורז היא הגישה עם עגבניות קטנות סגלגלות חושניות. ארץ גועשת היא, התפרצויות הגעש הינם מעשה שיגרה והאפר הוולקני הוא המפרה את האדמה ממנה צומחות העגבניות הטעימות בתבל. מְרִיה קוראים לי, אמרה. את כתפי ליפפה בידה וראשי בסחרחורה. אתה ספר לי על טְרָה סְנָטה, אני אספר לך את סיפורו של קוֹלָה דגיגון.

תמיד היה קוֹלָה משחק בים. הלוואי שיהפוך דג אמרה אָמו בתסכול. ימים ולילות שהם במים וכשרצה להגיע למרחקים היה נוסע בבטנו של דג גדול. כאשר שאל אותו המלך איך האי סיציליה מחזיק מעמד מעל למים, קוֹלָה השיב כי הוא עומד על שלושה עמודים ענקיים. יום אחד המלך הורה לקוֹלָה דגיגון לצלול ולהביא את כדור התותח שנורה מהמגדלור. קוֹלָה אמר שלצלול יוכל אך אינו בטוח שיצליח לחזור. המלך לא ויתר וציווה עליו לצלול. קוֹלָה ירד במהירות למעמקים ותפס את כדור התותח אותו מצא בין ערוגות אלמוגים וספינות טרופות. כאשר הסתכל למעלה גילה להפתעתו שהמים הפכו אטומים כמשטח של שיש. הוא מצא את עצמו ביקום גדול ומפחיד בו לא הצליח לשחות כלל. שם הוא נשאר לנצח.

ארבע שנים היה לי אבא, אני זוכרת רק את שפמו השחור, היא אמרה. היה לו מעיל גדול והוא היה מרים אותי גבוה עד לשמיים. אבא מעולם לא התיר לעצמו לשתות קפה בבית קפה, לא נמצאו לו הלירטות. ושתדע, אצלנו הקפה הטוב בעולם. תמצית התמצית של הקפה. קצר, ארומטי, שחור ומרוכז, צחקקה. הם הרגו אותו ועוד אלפים. המאפיה רוחשת אצלנו בכל פינה, את חיינו עטפו באלימות, בגזל, ברשעות. הם הרגו גם את אבא, אמרה. את דמעותיה אחת אחת אספתי. מתחת לעץ הזית העבות, שעונים על הגזע הרחב, התעטפנו בים הכוכבים. רק לילה אחד פראי לכוד בקסם עיניה, שבוי בצוף נשיקותיה, מגופף בחשמל אצבעותיה. מימין מפרץ קונכיית הזהב, משמאל בוסתנים עמוסי פרי ארגמני ומטעי זיתים, בין עופאיהם הרוח בחשיכה לוחשת שיר.

ישבתי בבית הקפה של הפרופסור לקפה בַּיָּה רומא במרכז העתיק של פְּלָרְמו. הרבה אומץ נדרש להתהדרות בתואר פרופסוריאלי שכזה במקום בו הקפה הינו קליידוסקופ של טעמים. שעת בין ערביים הייתה, שעה של שקט ורוגע בלב הרעש וההמולה של העיר. הכרכרות האטו את מהלכן, רוח קרירה עלתה מהים. בנעימה ענוגה טפטף הקפאין הסמיך אל הספלון המחומם. לעולם לא אשכח, הפרופסור לחש, את הפקיד ג'אקומו, מזכיר בית המשפט, אבא של מריה.

למה, למה דווקא אותו הרגו שאלתי.
מה ההבדל, שאל הפרופסור. אם לא הוא אז מישהו אחר.
את הפצצה הניחו עבור השופט החוקר, אבל חומר הנפץ הוא טיפש.

לא הצלחתי לבלוע את החביתה של אלפונסו אחרי מסדר הבוקר. עוד יום ארוך במחסום, כבר אין עצי זית כולם נמוגו. מאה פעם ג'יב אל האוויה, מאה פעם צא מהאוטו, מאה פעם פתח את הבגאז', מאה פעם מע-א-סלאמה. מה הלבשרשטם יודע על מחסומים, ספר אחד הוא לא קרא בחיים שלו עד הסוף. למה הוא תקוע עמוק בתוך החיים שלי, איך אפשר להעביר חיים שלמים עם הניירות שלו, כמה אבק מצטבר על הספרים. הכל דהוי כל כך בספריה הזאת, למה אין אף חלון.

מה זה העשן הזה, אלפונסו, אתה שורף את החביתות. אני מריח את ריחות פלרמו, הריח המתקתק העולה מפיונות הרחוב, ניחוחות של דם ויסמין וריחם של חומרי החיטוי לאחר פינוי הגופות. אדם הורג אדם בשגגה, או לא. פתאום תינוק נולד, ואני על גבול המדבר. כמה קר פה, כבר לא מוסקים כאן זיתים, הגזעים עירומים כגפרורים שרופים. יש לי ילדה תלתלים לה, אולי צמה, קוראים לה אַנְג'לָה. המלאכית הקטנה שלי משחקת תופסת באי גועש מעבר לאוקיינוס.

אתמול אין לך אבא הילדים שרו.
היום יש לך אבא ואת עוד לא יודעת.
הכל שרוף. איך אוכל לבלוע את החביתה.
אלפונסו, מתי כבר תלמד.